

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	16 kor. — fill.
Egy évre . . .	5 . . .	Fél évre . . .	8 . . .
Fél évre . . .	2 . . .	Negyed évre . . .	4 . . .
Negyed évre . . .	1 . . .	Egy óra . . .	1 . . .
Egy óra . . .	1 . . .	Egy óra . . .	70 . . .

Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat-hatásos petit sor 10 fillér. Nagyobb tejedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

TÁVIRATOK.

Nihilisták merénylete a szultán ellen.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, ápr. 10.

Genfből távirják: A rendőrség merényletet fedezett fel, a melyet a szultán ellen terveztek. A merénylet tervezőit öt orosz, két bolgárt és egy örményt letartóztatott. — A merénylet tervezői mindnyájan nihilisták.

A chinai bonyodalom.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, ápr. 10.

Pekingből írják: Lihungesang-hoz és Csingh herceghez érkezett jelentések szerint az udvart nagyon nyugtalanítja az a lázadás, a melyet Tungfuszjang Mongolországban és Senszi tartományban támasztott. Az utolsó hírek szerint Tungfuszjangnak 11,000 főnyi jól iskolázott serege van, a mely körülbelül 150 mértföldnyire van Szin-ganfutól.

Budapest, április 10.

Kölnből táviratozzák: A szövetséges hatalmak összes parancsnokló táborai ma a téli palotában Waldersee elnöke alatt értekezletet tartottak, a melyen a Kinával kötendő egyezménynek VIII. és IX. cikkét tárgyalták és helybenhagyták. A tábornokok megállapodtak a kérdés gyakorlati megoldására nézve is és megállapodásukat közölték a kabinetekkel.

Budapest, ápr. 10.

Londonból távirják: A Globe-nak jelentik New-yorkból: Chaffee tábornok április 6-án a következő táviratot küldte a hadügyi hivatalnak: Az orosz és amerikai parancsnokoknak a takui erődök lerombolása ellen bejelentett tiltakozása eredménytelen maradt, mert Waldersee gróf indítványára a többi parancsnok hozzájárult az erődök lerombolásához.

A burok szabadságharca.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, ápr. 10.

Londonból sürgönyzik: Hivatalosan jelentik, hogy Plumer megszá-

lotta Pietersburgot és zsákmányul ejtett két gőzmozdonyt és 39 kocsit.

Budapest, ápril. 10.

Londonból jelenik: Kitchener lordnak pretóriai távirata szerint Plumer megszállotta Pietersburgot. A burok csak csekély ellenállást tanúsítottak. Az angolok részéről 2 embert megöltek, egy embert megsebesítettek. A burok Plumer megérkezése előtti éjjelen kiürítették a várost. Két löszerezelt kocsirakományt a levegőbe röpítettek.

Schmithfield közelében a Busman-kopon az angolok 50 lóval és élelmiszerkészletekkel 16 burt fogtak el. — Aberdeentől északra mintegy 10 mértföldnyire a várostól körülbelül 100 lancierből és yeomanri legénységből álló osztályt 400 bur megtámadott. Miután napkeltétől 11 óráig ellenálltak: körülvették és elfogták őket. Csupán 25 ember menekült meg.

Budapest, április 10.

Londonból jelentik, hogy Kitchener lord azt jelenti Pretóriából, hogy Plumer ezredes Pietersburg elfoglalásakor 60 burt elfogott.

Macedon bizottság elfogatása.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, ápril. 10.

Szófiából írják: Szaráfoy-ot kibocsátották a rendőrség fogházából, de lakásán rendőri felügyelet alatt van. A macedon bizottság helyiségében házmotózást tartottak, de kompromittáló iratokat nem találtak.

Budapest, április 10.

Szarafov szabadon bocsátásának híre eddig nem bizonyult valónak. A bíróság csak ezután dönt a letartóztatás ellen beadott fölébbezés, valamint az óvadék mellett való szabadon bocsátás tárgyában.

Tőzsde.

Budapest, április 10.

Déli zárlat:

Buza 1901. Áprilisra	7.52	7.53
„ májusra	7.58	7.59
„ októberre	7.63	7.64
Tengeri 1901. Májusra	5.17	5.18
„ júliusra	5.28	5.29
Rozs 1901. Áprilisra	7.68	7.70
„ októberre	6.68	6.70
Zab 1901. Áprilisra	6.58	6.60
Rozs 1901. októberre	5.65	5.67

Ünnep után.

A husvétüi ünnepek teljes csendben folytak le, de a felhők, melyek a külpolitika egét borítják, nem oszlottak el.

Ausztriában nagy feltűnést keltett, hogy a császár Körber dr. osztrák miniszterelnöknek husvétüi ajándéku a Lipót rend nagykeresztjét adományozta. Kétségtelen, hogy a császár ezzel Körbernek azt az érdemét akarja megjutalmazni, hogy sikerült neki a parlamentet munkaképessé tennie. Az is természetes, hogy ez a kitüntetés a császár bizalmának a jele s ezzel egyuttal megakarta a császár erősíteni Körber állását, hogy feladata második felének is meg tudjon felelni. Mert eddig csak félsikerrel dicsekedhetik.

Sikerült ugyan neki már a delegáció választást és az ujonctörvény megszavazását a reichsrathban keresztül vinni, de még előtte áll a Magyarországgal való kiegyezés.

A macedóniai helyzet komolyságára mutat, a macedóniai forradalmi bizottságnak a híres Sarafóval együtt történt letartóztatása. Az orosz lapok is komolynak mondják a macedóniai helyzetet. A »Petersburgskija Vjedomosti«, a külügyminisztérium felhivatalosa azt írja, hogy a bolgár kormány minden jóakarata mellett sem lesz képes a rendet a határon fentartani. Törökország pedig kész a háborúra, ha a macedón kérdés kieleződne. A »Rosszija« Petrov volt bolgár miniszterelnök nyilatkozatát közli, hogy a bolgár kormányképtelen lesz hosszabb ideig ellentálni a nép hangulatának. A »Novosli« azt írja, hogy a macedóniai kérdést azonnal rendezni kell, hogy minden komolyabb bajt elkerüljenek.

Bülow és Zanardelli találkozásával még mindig sokat foglalkoznak s minden ellenkező biztosítás dacára, már magát a találkozás tényét oly jelnek veszik, mely azt bizonyítja, hogy a hármas szövetség körül mégis csak kell valami bajnak lenni összefügg ezzel a bajjal a touloni olasz-francia barátkozás, a mely mindenesetre találkozik Oroszország rokonszenvével. Az orosz hajóraj visszarendelése ezen semmit sem változtat. Az csak egyszerű óvatossági intézkedés a dolgok leplezése céljából.

Az orosz hivatalos lap legutóbbi közleményét, a mely Oroszországnak

Mandzsuriára vonatkozó terveiről szölt, általában úgy magyarázzák, hogy Oroszország mit sem törődik azzal, ha Kína nem írja alá a mandzsuri szerződést. Oroszország megszállta és elfoglalt már Mandzsuriát és erőszakkal fogja most megvalósítani terveit, amelyekhez Kína nem akar hozzájárulni.

Mutatja azt a legutóbbi ütközet is, melyről a Közl. Ztg.-nak a következőket jelentik Pétervárról: Dél-Mandzsuriában. Kobanoi és Sziminting városok között nagyobb ütközet volt a kelet-szibériai vadászrezd 2 és 3 csapat osztálya és több ezer főnyi kínai csapat között. Orosz részről egy kapitány és több katoná elcsúszott, egy alezredes súlyosan, több hadnagy és sok katoná megsebesült. A kínaiak súlyos veszteséggel elmenekültek.

Kínából különben ismét nyugtalanító hírek érkeznek. Így e hó 6-án Pawtingfu környékén egy német őrzőjárat több ezer főre rugó boxer-csapatra bukkan, amely elől a németek, tekintettel kisebb számukra, kénytelenek is voltak visszavonulni.

A függ. és 48-as Kossuth párt zászlóbontása H.-Szoboszlón.

H.-Szoboszló, ápril 9.

— Kiküldött tudósítónktól. —

A hajdusoboszlói választókerület függetlenségi és 48-as Kossuth-pártja ma tartotta H.-Szoboszlón alakuló, szervezkedő és képviselőjelölő gyűlését. A különben egyhangú városban óriási érdeklődés nyilvánult a gyűlés iránt. Ott hat ezer főnyi tömeg, köztük több mint ezer választópolgár jelent meg ez alkalommal a gyűlés színhelyénél.

A pletyka.

A „Debreceen” eredeti tüzéje.

Van a mi társadalmunknak s különösen vidéki, kisvárosi társadalmunknak egy igazi nyomorusága, valóságos átká: a pletyka. A pletyka, a mely mesteri ravaszsgal elidegeníti egymástól a legjobb barátokat, a mely konkolyt hint a bekes családi élet boldogságának virágai közé; a pletyka, a mely kez a férfi homlokáról letépni a babert s az ártatlan hajdon lilimtisztá homloka felett elhomályosítani az erény glóriáját; a pletyka, a mely meg a napban is foltot talál s a legtisztább életet sem átálja sarral megdobálni, sőt annál nagyobb eréllyel folytatja munkáját, mennél lehetetlenebbnek látszik abban az életben foltot találni, a mely nyitott könyv gyanánt fekszik mindenki előtt.

Es folyton ott settenkedik a kiszemelt áldozat körül, lesve a pillanatot, a melyben saskörmeivel belemarkolhat annak szívébe és becsületébe. Mert a pletyka nem törődik azzal, hogy egy embernek talán oly bélyegget süt a homlokára, melyet egy egész élet sem lesz képes többé onnan letörölni. S aztán elröpül holloszárnyaival egyik helyről a másikra, bekopogtat hol az ajtón, hol az ablakon s a legmélyebb titoktartás ígérése mellett, de a továbbadás biztos tudatában, elszörnnyüködve s oly hangon, mintha maga

szolgáló piaetérén. Fokozta az érdeklődést az a körülmény, hogy maga a választópolgárság akarta most megmutatni zugalódásból ma már nyílt elégedetlenségé vált bizalmatlanságát, a kerület eddigi képviselőjével Polonyi Gézával szemben.

A szoboszlói kerület választópolgárságának színe-jáva és józanul gondolkodó értelmesebb zöme régen szakított Polonyival, s már a múlt választáson is akeióba lépett ellene. Kossuth Ferenc azonban, hogy felreértésnek és gyanúsításnak ne tegye ki pártját a közvéleményben, a támogatást akkor megtagadta a mozgalomtól s így Polonyi kardesapás nélkül lett képviselővé. Ezen körülmény teljesen elbizakodottá tette a Polonyi-pártot Szoboszlón. Nehány nagyhangú egyen a legképtelenebb ráfogásokkal akarja a Polonyi teljesen lejárt politikai egyenséget megmenteni s az ugynevezett Polonyi imádatot megerősíteni a kerületben, de sikertelenül.

Az ország közvéleménye roppant érdeklődéssel nézi a szoboszlói függetlenségi választók mozgalomát, úgy hogy biztosra vehetjük, miszerint nagyobb hullámokat verő választás nem igen lesz az országban.

Delelőtt 10 órakor nyitotta meg Adám Janos pártelők a gyűlést. Előadta, hogy miért hívta egybe a függetlenségi és 48-as Kossuth-párti választópolgárokat. Szervezkedésre és képviselőjelölésre.

Magyar Imre választópolgár, a polgári kör elnöke határozatos beszédben mutatott rá arra, hogy mily kínos helyzetben van Polonyi Gézával szemben a szoboszlói választókerület, a kit nemcsak a Kossuth-párt nem vett be a pártba soha, de legközelebb az Ugron Gábor pártköréből is kimaradt.

Ilyen politikussal szemben okvetlen talpra kell állani a választópolgárságnak. — Zajos eljenzes fogadta a szívből jött szavakat.

Az előkészítő bizottság javaslatára a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt megalkulása egyhangulag, nagy lelkesedéssel kimondatott.

Pártelnökké választott Adám Já-

nos, alelnökkül megválasztattak: Szécsi Miklós, Oláh Miklós, Vágó András, Csánády István, ifj. Gönczi József, Sárny Lajos, Tóth Ferenc H.-Szoboszlóról, Szécsi István lelkész Miko-Pécsről, Harsarik Géza földbirtokos Vámos-Pécsről, Bojthor István Szováthról, Varga Miklós ev. ref. tanító, Cs. Nagy Gábor és Harangi István polgári olvasókör elnök Balmaz-Ujvárosról.

Ezután egy 120 tagú nagy bizottságot választott még a gyűlés. Pártgyűléskül megválasztattak Magyar Imre és Adám Sámuel polgárok.

Felolvastattak az előkészítő bizottság javaslata a képviselőjelölés tárgyában, a mely szerint a jelöltség Kovács Gyula h.-szoboszlói polgármester, ottani földbirtokosnak ajánlatik föl. Szűnni nem akaró zajos eljenzes hangzott föl a Kovács Gyula nevének említésekor. Nyomban egy küldött-ség ment a jelöltért. Mig a jelölt megérkezett, Feltóthy László polgáriskolai tanár tartott egy nagyon szép és rendkívül lelkesítő beszédet, melyet gyakran szakított félbe a hatalmas eljenzés.

Kovács Gyula polgármester megérkezvén, percekig tartó, szűnni alig akaró zajos eljenzes fogadta. Szépen át gondolt, tömör és világos, mindenki által érthető szavakban adta tudtára a választó polgároknak, hogy a függetlenségi és 48-as Kossuth pártelvéi alapján a jelöltséget a legteljesebb örömmel és készséggel elfogadja. Kijelenti, hogy ezen párt elveiből egy szikrányit sem enged, ezt hűségesen és minden utógondolat nélkül követi, ezzel győz vagy bukik. De azt is kijelenti, hogy a választók a hamis jelszavaknak, a ragalmaknak — bárhonnan jönnek azok — fel ne üljönek, azokra ne hallgassanak. — Kijelenti, hogy Kossuth Ferenc pártelvéitől a kivétel teljes összhangban és egyetértésben van arra nézve, miszerint itt kijelenthesse, hogy mi helyi egészség és az időjárás jóra fordul, a szo-

sem hinné, elmondja a borzasztó, de alapjában veve ártatlan esetet. Ez aztán tovább megy szájról-szájra, csak hogy hozzájárul még a ragalom, az irigység, a rosszakarat, mindegyik megtoldja a maga tetszése szerint, a hibát nagyítva, az erényt kicsinyítve s jaj, százszor jaj, az áldozatnak! Mert a pletyka könnyelműségéből és rosszakaratból tönkreteszi jó hírnevet, életünk e legfelleltetebb, legdrágább kincsét, a melyet, ha egyszer bemoeskolat valaki, nincs hatalom, a mely azt újra tisztára moshatná.

Es ilyenkor legbensőbb önünk méltatlankodva fellázad a gonoszság ezen özöne ellen, megvetéssel és utalattal elfordulunk tőle, de szent es elmulaszthatatlan kötelességünk nyíltan kikelni es bátran szembe szállni a pletyka démonaival s az ellenkezőnek kézzelfogható bebizonyításával lealcazni a ragalmazót, a ki aztán, mint a tetten ért tolvaj, gyávan meghunyászkodik és megadja magát.

De hányszor sikerült rájonnunk, hogy kitől ered a pletyka? Mindenki mástól hallotta, senki nem hiszi, de azért megis mindegyik tovább adja s utóvégre mindenkinél feltétlen hiteire talál.

S a pletyka mindenütt otthonos. A művelt társadalomban epp úgy, mint a mesteremberek és a nép közt, sőt ezeknél még inkább, mert kisebb látókörüknel fogva kevesebb anyaguk van a beszélgetésre, de

amott élesebb, finomabb, csipősebb. Nézzük csak a mézsárszékét es némely szatóeszületet, ezek a pletykának valóságos melegágyai. Ott van aztán a malom, a fonó s egyáltalában minden hely, a hol csak többen összekerülnek munkával, vagy a nélkül.

S a pletyka senkit sem kimél meg. Behatol a paloták legelterjedtebb titkaiba epp úgy, mint a valyogkunyhó semmitmondó érdektelen legkörébe, foglalozik a királyokkal es hercegekkel, eppén úgy, mint az egyszerű polgárral es mesteremberrel, nem kiméli meg sem a gazdagot, sem a szegényt s oly régi, mint az emberiség maga es azt hiszem, hogy Szemiramisz függökertjeiben epp úgy aranykorát érte már, akarsak később XIV. es XV. Lajos versaillesi es choisyi kastelyaiban, vagy akár manapság, a mikor satorat szivesen felüti mindenütt, a hol csak alkalma nyílik, hogy egy emberfia becsületét aláassa es jó hírnevet tönkretegy. S még jó, ha az illető nem törődve vele, gunyosan kicacagja a pletykázó hiu erőkodéseit, de nem egyszer esett már meg, ha becsületbeli dologról volt szó, hogy az áldozat eleintén kétségbeesetten vergődött ártatlansága tudatában, de végre pisztoly-lövés vetett véget az undok rágalmazók mérges sziszegésének.

S minderre az a kis nyelv képes, a melyet sokan nem bírnak feken tartani. Az a viszketegvágy vezető őket, hogy minden-

boszolói kerületbe minden bizonynyal lejjön.

Hatalmas, zugo eljenzés követte a népszerű és nagy tekintélyű jelölt, Kovács Gyula szavait.

Ádám János pártelnök indítványára Kossuth Ferenc pártelnökhöz a következő sürgönyt küldte a pártgyűlés:

„Kossuth Ferencz

Budapest,

Midőn a feltámadás magasztos és nagy ünnepén ma itt Hajdu-Szoboszlón pártunk szervezése és képviselőjelölés céljából össze gyűlünk, mely tisztelettel üdvözljük Nagyságodat, mint a függetlenségi eszmék leghivatottabb és legkiválóbb bajnokát és vezérét. A zászlót, mit Kovács Gyula polgármester nevével és jelölésével nagy lelkesedéssel kitűztünk, minden körülmények között diadalra óhajtjuk juttatni. Hogy ez így lehessen, kérjük Nagyságodnak nagybecsű támogatását és kerületünknek meglátogatását.

A hajdu-szoboszlói kerület függetlenségi és 48-as Kossuth pártja nevében:

Ádám János
pártelnök.

Ádám János pártelnök a legszivesebb köszönetét nyilvánítván a nagyszámmal egybegyűlt választóknak a megjelenéséért a pártülést bezarta.

Mint utolag értesülünk Kossuth Ferenc rendkívül megleghangu távirati választ küldött a hozzá intézett üdvözlőre, a melyben ujalag teljes erkölcsi és szellemi támogatásáról biztosítja a szoboszlói választókat minden ellenkező hírszettel szemben kijelenti, hogy a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt egyedül létezőt jele a h-szoboszlói kerületben Kovács Gyula polgármester, kinek hazafiságáról és parthűségéről ő maga is meggyőződött.

Végül tudatja a partvezetőséggel, hogy

kiről mindent legelőször és a legjobban tudjanak. Az újságok (érted pletykák) iránti vágy sokakban egész hajlammal, szenvedélyé válik, hajhászák és nem bírnak betelni vele. S mennyire lealacsonyítja ez az emberi méltóságot!

Oh, az a kis nyelv mennyi bajnak és kellemetlenségnek volt már az okozója! Pedig milyen szép feladata van. Dicsőíteni és aldani a mindenhatót, bátorítani a esüggédőt, megbocsátani annak, ki minket megbántott s kiengesztelni az általunk megsértettet; mily megrendítő a szó, ha ünnepélyes esküre emelkedik; mily magasztos, ha az ártatlant védi, a szenvedőt vigasztalja; mily rettenetes, ha igazságosan vadol és büntet. És sokszor mit tesz e helyett? Káromolja az istent, bántja a szenvedőt, gunyolja a esüggédőt, üldözi az ártatlant, megveti a becsületet, szegénységet, de földig borul a gazdagság előtt, meg akkor is, ha ahhoz az özvegyek és árvák könnyei, a szerencsétlenek átkai tapadnak.

És ha a mindennapi élet gondjai s a hétköznapi foglalkozás után a társaságban keresünk üdülést, pihenést és szórakozást, nem kínálkozik-e elég alkalmasabb tárgy a társalgásra, mint valakit jó hírnevében megkárosítani és megszólítani a távollévőt, a ki nem is védheti magát. Nem jut-e ilyenkor eszünkbe, hogy „ma neked, holnap nekem” s hogy, ha mi véletlenül nem volnánk je-

országos körutja alkalmával a kerületben is meg fog jelenni.

Nagyon természetes, hogy e távirat a tulságosan elbizakodott, Polonyipártot óriási mértékben le fogja hangolni, mert eddig mindig azt hirdették, hogy Polónyi Gézával szemben Kossuth Ferenc még le sem mer jönni a kerületbe.

A kerületben általános a lelkesedés Kossuth Ferenc és pártjának népszerű jelöltje: Kovács Gyula iránt.

Színház.

Színházi műsor:

Csütörtökön **Ocskay brigadéros.** Tört. színmű.

Pénteken **Cyrano de Bergerac.** Romantikus ézímű.

Szombaton **Hunyadi László.** Nagy opera 4 szakaszban.

Vasárnap d. u. **Argyl királyfi és Tündér Ilona.** Tündérrege 3 szakaszban. — Este **Ingyenélők.** Népszínmű 3 felv.

A cigánybáró.

— Hódosy Jolán bemutatkozása. —

Kis házat gyűjtött az este az operettek csillaga, melynek bajos zenéjén kívül főerdekesége az új koloratúr primadonna bemutatkozása volt. Szaffit választotta első debut jelül Hódosy s hogy a hatás minő volt, néhány szóban híven igyeckszünk vázolni.

Megváltjuk, elfogultsággal vártuk, mikor a cigányviskó düledezett, roskadt ajtaján kilép a esodaszép, a bűbajos hangú Szaffi. A hírek, mik megelőztek, nem sokat engedtek sejtetni. Keeskemétről jött Hódosy, mely bizony művészi tekintetekben — alacsonyabb nívón áll városunknál. Sőt rebesgettek olyas hirt is, mintha a kisasszony valaha a művészetnek csak pendantját ábrázoló deszkákon is enekelt volna. Ennyi mendemonda, hozzávéve a debreceni közönség kényes ízlesét s a tetszésre

nehezen hajló kedélyét — körülbelül elég volt arra, hogy Hódosy jóformán taps nélkül fogadták belépésekor.

Pedig szépen énekel. Ilyen magas és mégis hatalmas erővel esengő soprára alig emlékszünk.

Középhangja ug an abszolote nincs és ezt határozottan hátrányára rójuk fel, de ezen, tudniillik a lemenő hanghullámzás nehézségein ügyesen és kellemesen segít esodaszép alt hangjával. Egyetlen baj, hogy a soprája és altja közötti átmenet hirtelen, gyors, mi Strauss fűlbemászó muzsikájával még elfogadható sőt hatásosan illik különösen a melabus cigánylány — románcba, de mit fog tenni Hódosy operai szerepeiben? Hogy ne menjünk tovább, hogyan fogja énekelni szombaton Erzsébet hatalmas, áriát? — Epen azért nézünk a legtűrelmetlenebb kíváncsisággal szombati szereplése elébe, melyben teljes erővel és fenyyel ragyogtathatja határozott tehetségét. Meglehet, hogy akkor az este talán a lámpalaz miatt nem érvényesülhetett középhangjai is esengen fognak. Kár azonban, hogy hangja még nem elég hajlékony s lany.

A játéka gyöngé, kezdetleges. A színpadon nem érzi otthon magát, mozdulatai olykor erőltetettek. De van Hódosynak a rejátéka, mit koloratur énekesnőinknel eddig sajnosan nélkülöztünk s mely ép ezért a legkellemesebben lepott meg bennünket.

Minden hangulat, kedélyének minden érzelmére talál megfelelő mimikát. Példaul magának az egyéni Szaffinak area magán hordozta egyszerűségében is fájának minden jelleget. Epen arejáték művészte az, mert Hódosyt határozottan nyereségnek tartjuk színpadunkon, mert egyéniséget látunk benne, mely nem vagott utakon halad, de maga löri és alakítja azokat. Így, önálló művészi felfogással párosítva hatalmas hanganyagát, szép s igaz sikerekre tarthat számot színpadunkon.

A közönség általában kedvezően fogadta Hódosyt. Énekszámait zajosan ismételtették, s a két első felvonás végén bevált a sokat jelentő vastaps is.

Karacs hosszú pihenés után kedvvel s elég szépen énekelte s játszotta Barinkayt. F. Kállay Lujza a cigányasszony szerepében művészi alakítást mutatott elénk. Kellemes altja szívünkbe lopja magát s mi őszinte lelkesedéssel tapsolunk állandó s örök kedvencünknek. Éreke övi is játszott tegnap; de bírálatot holnap nehez szerepe után gyakorolunk felette. Annait most is megjegyezhetünk, hogy határozottan kellemes baritonja van. Sziklai Zsupánja ismert pompás karrikatura. Szathmáry is elég ügyes volt. Bárdos az Arzena szerepében új, de gyenge is volt. Tisztelőitől virágállványt kapott.

A kar hatásosan és harmonikusan énekel, a zenekar azonban botrányosan rossz. A cigánylány románcának legbüvösebb futamait tulharsogta a brács, meg a bumsztiverés, mi azonkívül, hogy minket botránykozottat, könnyen kihozhatja sodrából az éneklő színésznőt. Nagyobb figyelmet kérünk a zenekarnál!

Komjáthy levele társulatáról.

Komjáthy János — mint ösmeretes pályázik az aradi színházra. Az „Aradi Közlöny” szerkesztősége megkérte Komjáthyt írjon valamit önmagáról és társulatáról. Komjáthy irt önmagáról és társulatáról is. Az „Aradi Közlöny” közli levelét. A levélből érdekesnek tartjuk a következő részt közölni:

„A mi működésemet irányítja az, hogy

len, most talán éppen minket szólónak meg epp oly esesen, epp oly szigoruan. Nem volna-e szebb, ha művelt társaságban e helyett megbeszelnék az irodalom és művészet legujabb remekeit, méltatnák a tudomány vívmányait, hirdetnék a természet szépségeit? Utazások, kirándulások elbeszélése, a benyomás tárgyalása, melyet egy jó könyv az egyikre-másikra gyakorolt, nem volna-e sokkal alkalmasabb? Hiszen csak szellemünk ürességét, tudásunk szegénységét, látkörünk szűk voltat, kedélyünk sivárságát s nem egyszer szívtelenségünket áruljuk el az által, ha a távollévők megszólásában találjuk örömünket. S a ki felebarátjában nem tiszteli az embert minden hibájával és erényével egyaránt, hogy becsülje az meg önönmagát?

Mert a pletyka alapja, hogy mindenki meglátja a felebarátja szemében a szalkát, de a magáéban a gerendát nem veszi észre; s egy orvossága volna, ha mindenki a saját ajtaja előtt seperne s nem törődne annyi szomszédjával.

Mily szép feladata nyílik itt minden nőnek. Küzdjön bátran, a végsőig ez ellen az emberi méltóságot oly mélyen lealacsonyító baj ellen s ha csak egy kis gárda akad, a mely bátran sikra száll ellene, a pletyka megjuhászkozva visszavonulna barlangjába s mind ritkábbá, mind féltékenyebben merné elhagyni oduját. X. Y.

a színház Magyarországon, több mint mulatóhely. A színház a jó ízlésnek bizonyos osztályokkal szemben a művelődésnek temploma kell hogy legyen. S ha néha kell is concessiókat tenni a fővárosban uralkodó repertoír irányában, ez csak ritkán történhetik.

Ne mondja azt senki, hogy ma csak a lehaságnak van közönsége. Tessék csak egy szép dolgot fele annyi gondnal és költséggel színre hozni, mint p. o. a New-York szepét, meglássák, az erkölcsi siker mellett az anyagi is kétszer akkora lesz.

Az elmúlt idényben p. o. a debreceni színházban ment: „Közönyt közöanytel (Moreto) háromszor, IV. László kétszer, Hamlet kétszer, Coriolanus kétszer, Lear háromszor, Makrancos hölgy, Don Caesar, III. Richard, Brankovics György, Sarah grófnő háromszor, Bölcső ötször, Romeo és Julia, Essex gróf, Figaró házassága háromszor, Arany asszony háromszor, Buborékok négyszer, Tékozló apa, háromszor, Szókimondó, kétszer, Nóra, Öröktörvény, Cyrano de Bergerac, eddig hatszor, Ocskay brigadéros, eddig hétszer, s ezek mellett több operette, Boceacció, Fatinitza és Hoffmann meséi.”

Ha az aradiak elhiszik, hogy pl. a fentjelzett darabok annyiszor kerültek színre, ahányszor Komjáthy levelében jelzi — mi is nagyon szívesen belenyugsunk s elhiszük. Künő direktor Komjáthy, de mi is azt tartjuk, a mit ő — elég hat év egy városból.

NAPI HIREK.

Budapest—debreceni telephálózat.

A régi terv, a melyről annyi szó esett eddig: megvalósulásához erősen közeledik, sőt már ott is van, mert a budapest—debreceni távbeszélő hálózat kivitele és felépítése elhatározott. Mint a legilletékesebb forrásból értesülünk Petri János nagyváradi építész már megkapta az engedélyt az előmunkálatok megkezdésére. A dróttartó oszlopok felállítása a debrecen—püspök ladányi vonalon, a jövő héten veszi kezdetét és a munka befejezése júniusra várható, úgy hogy a telephont már júliusban átadhatják a használatnak.

Egy esperes 25 éves jubileuma.

A n.-kallói ev. ref. egyház köztiszteltben álló lelkésze Görömbei Péter esperes ma ünnepli meg lelkészségének 25 éves jubileumát. A jubileumra Debrecenből N. Kállóba utaztak Kiss Áron püspök, Dégenfeld József gróf főgondnok, Géressy Kálmán főigazgató és Benedek János dr. lapunk szerkesztője, ki az ünnepélyen ez alkalomra írott költeményét szavalja el.

Eljegyzések.

Fried Dezső debreceni posta- és táviratistát eljegyezte Nyiregyházaról Klein Fanni kisasszonyt.

Csillag Dávid nádudvari lakos eljegyezte Guttman Róza kisasszonyt Debrecenből.

A V. H. O. Sz. gyűlése Debrecenben.

A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége ez évi közgyűlését Debrecen sz. kir. város Tekintetes Tanácsának 4525/1900. sz. alatt kelt szíves meghívása folytán május hó 26. és 27-ik napján városunkban fogja megtartani. A részletes és a Tekintetes Tanács elé terjesztendő program megállapítása céljából van szerencsém a V. H. O. Sz. debreceni bizottságának tagjait és a városunkban működő összes újságíró urakat felkérni, hogy f. hó 14-ikén, azaz vasárnap délelőtt 11 órakor az „Angol királynő” szálló fehértermébe tartandó értekezletre teljes számban megjelenni méltóztatassanak. Tisztelettel Debrecenben, 1901. ápril hó 10-ikén. Konecz Akos, a V. H. O. Sz. igazgatósági tagja s a debreceni bizottság elnöke.

Papp Béla testvére Debrecenben.

A testvérgyilkos Papp Béla testvére Papp Árpád, kit Papp Béla évek előtt Amerikába kiűldözött s a ki testvérenek meggyilkoltatása után hazatért, tegnap Debrecenben volt. Eljött ide, hogy meglátogassa egyik régi jó ismerősét Skédlt, a színházi zenekar egyik tagját. Papp Árpád elbeszélte, hogy családjáról a lapokban közölt dolgok nem felelnek meg a valóságnak. Apja, anyja s ő a világtól visszavonulva, a legjobb egyetértésben élnek szatmárnegyei kisbirtokukon. Apja, anyja egészséges, megvanak ugyan törve, de az a hír, hogy anyja megőrült, nem felel meg a valóságnak. A bitófan kivégzett Papp Béla volt felesége az összeköttetést fenntartja velük. Gyakran meglátogatja őket — beszélnek mindenről, de a testvérgyilkosról soha szót sem ejtenek. Még az emléket is eltörölték. Az a hír, hogy Papp Béla felesége férjhez ment, valamint az is, hogy a Papp család Amerikába költöznék — nem igaz.

Betörő katona.

Az utóbbi időben sűrűn garázdálkodtak ismeretlen tolvajok a Csapó kertben. Az elmúlt hetekben öt rendbeli lopást és 6 betörést követtek el a betörők. A rendőrség hosszú idő óta nyomozta a tetteseket, de mind ez ideig eredmény nélkül, tegnap végre siker koronázta fáradozását. Kiderült ugyanis, hogy a vakmerő tolvaj Törös Szűcs József tréntelepi katona, ki megszökött Nagy-Körösi állomásozó ezredetől. A szökött katona rendőrség által már a polgári életben több ízben volt büntetve. A rendőrség áttette ügyét az illetékes hadbírószághoz.

Ellőtte az ujját.

Könnyen végzetessé válható baleset történt tegnap délelőtt Szoboszlón. Agdi Antal fodrászsegéd egy 6 lövetű forgópisztolyal játszadozott. Játék közben a pisztoly elsült s a fodrászsegéd bal kezének két ujját leszakítva a golyó közvetlenül a fal mellett álló Agdi Lajos feje fölött furdódott a falba. A szerencsétlenül járt fodrászsegédet — ki sok vérvesztéséget szenvedett — beszállították a debreceni kórházba.

Öntözésből emberölés.

Kolozsvárt a husvéti öntözés egy ember életébe került. Gurászek Mihály mohácsi születésű vízvezeteki szerelő Monostoron sorba járta nő ismerőseit és leöntözte őket. E mulatság közben a garatra is felöntött. Valószínűleg ennek tulajdonítható, hogy Turos György szászfenesi születésű 35 éves r. k. nős földművest a Rákóczy-szobor tájékán a gazd. intézet istállója közelében revolverrel d. u. 2 órakor agyonlőtte. Szegény Turos György nyomban meghalt. A rendőrségnek d. u. háromnegyed 3 órakor betelefonáltak, s az a helyszínére kimenven, a hullát a bonetani intézetbe beszállította.

Gurászek önként jelentkezett a hatóságknál.

Tettét töredelmesen bevallotta, de azt mondja, hogy ő önvédnelemből használta fegyverét, mert őt szászfenesi ember ölt meg, s e miatt védekeznie kellett. — Ez az állítás nem egészen valószínű, mert fényes nappal nem szokták megtámadni az embert. Az ügy a vizsgálóbíróhoz tetetett át.

A halottakról vagy jót . . .

Egy lapban olvastuk a következő esztanós végű újdonságot: „X. Y., mint értesülünk, szívzélihűdés következtében meghalt. Az elhunyt egyike volt azoknak a kevésse meggondolt embereknek, akiknek oktan cselekedetei sokszor feltűnést keltenek. Az utóbbi időben folytonos anyagi zavarokkal küzdött, aminek következményeül róható fel azok a csalások és sikkasztások is, amelyeket elkövetett s melyekért a fenyítő bíróság éppen felelősségre akarta vonni. X. Y. kétségtelenül meggyalázott nevet hagyott hátra s az általa megkárosítottak bizonyára keservesen megemlegetik, amit meg is érdemel, mert nála gonoszabb és börtönre méltóbb ember aligha élt a földön. Mondhatnánk még róla sok egyebet is, de nem tesszük, mert elvünk az, hogy a halottakról vagy jót, vagy semmit.”

Zsarolásért felfüggesztett lelkész.

Mikló-Lázár község egész lakossága a görögkeleti vallásról a görögkatholikus vallásra tért át. A görögkeleti püspök a tolvábbi áttérésektől tartva s azon gyanupörrel élve, hogy az áttérésre a község papja szolgáltatott alkalmat, vizsgálatot indított Bogdán Mikula lelkész ellen s a vizsgálat eredménye az lett, hogy zsarolásért és egyéb visszaélésekért a lelkészt felfüggesztette állásától. Mint levelezőnk írja, a görögkeletiek áttérésének nem csupán a lelkészek személyes hibái az oka, hanem a nép vallásos meggyőződése is s ennek dacára is történetlenül megakadályozzák szabadvallás választásában a népet.

Pestis-halál Kolozsvárt.

Tegnapelőtt az a hír terjedt el Kolozsvárt, hogy az egyetem közegészségtani intézetének szolgálja pestis-ben halt meg. Ez a hír, a mint illetékes helyről értesítenek, nem felel meg a valóságnak, mert a közegészségtani intézetben, melyet dr. Rigler Gusztáv egyetemi tanár vezet, semmiféle pestis-bacillusnak semmi nyoma, mert ilyennek

tartására az intézet eddig jogot sem nyert. A nevezett intézeti szolgáló — mint a boncolás kiderítette — semminemű fertőző betegségben nem szenvedett s a halál oka „heveny sárga májorvadás” volt.

Véres verekedés a bálban.

Régi haragosa egymásnak Hadházon a Varga és Csibe család. A régi, évek óta tartó, emésztő harag aztán tegnapelőtt, — husvét másodnapján — mikor a falu legényei bált rendeztek, kielégítésre talált. A bálon megjelent ugyanis Varga Lajos közhonvéd, ki az ünnepeket szülőfalujában töltötte és Csibe Márton két fiával. Az ivóban találkozott össze a két ellenfél. Csibe Mártont mikor meglátta ellenfelét elfutotta a megerőszakolt Vargát. Varga erre oldalfelegyvert rántotta elő. Pár perc múlva már egész harcstérre alakult a bálterem s a jelenlévők is két pártra szakadtak. Végre is az odaérkező csendőrök vetettek véget a véres harenak. Csibe Márton és Demjén Mihály súlyos sérüléseket szenvedtek. A vizsgálatot megindították.

Nyomdatulajdonosok kongresszusa.

A vidéki nyomdatulajdonosok megélhetési viszonyait lépten nyomon megnehezíti a nem mindig tisztességes verseny, s az a körülmény, hogy a papírgyárak és papírnyomdatulajdonosok kartellje folytán állandóan emelkedik a papír ára. E viszonyok javítása okáért a győri nyomdatulajdonosok országos kongresszusra hívják Győr városába a magyar vidéki nyomdatulajdonosokat. A kongresszust június 29 és 30 napjára tervezik, s annak napirendjére a következő nagy fontosságú, vitális érdekű kérdéseket vetették föl:

1. Védekezés a tisztességtelen konkurencia ellen. 2. A papírgyáraknak és papírnyomdatulajdonosoknak nyomdai munkára megrendelések gyűjtése. 3. A nyomdai ipar képesítéshez kötése. 4. A sajtó termékek kötelező példányainak beszolgáltatásáról szóló törvény. 5. Munkaárak szabályozása. 6. Állami nyomdai vállalatok szükségletek megosztása a vidékre. 7. A magyar vidéki nyomdatulajdonosok országos egyesületének megalakulása.

Új központi telefon készülék.

Az utóbbi időben örvendetes fejlődést mutat a debreceni távbeszélő s ez Csath Zsigmondnak, a debreceni posta és távirat hivatal agilis főnökének érdeme. Az ő közbenjárására kapott a debreceni telefon új távbeszélő gépet, mely a debreceni központi telefon összeköttetését eszközözi. A gép valóságos bámulatos vívmánya a technikának s tökéletes szerkezete majdnem teljesen kizárja az eddigi telefon zavarokat, késedelmes kapcsolásokat stb. Maga a központi kapcsoló készülék, melyet Várhelyi Béla központi osztályvezető állíttatott be, 3200 koronába került.

Hatszáz előfizetőt képes befogadni, s a bpest—debreceni vezeték létesítése esetén minden fennakadás nélkül a kapcsolás megvalósítható. Az említett budapest—debreceni vezeték létesülése mint értesülünk közlömében, már csak rövid idő kérdése, amennyiben a vonal egész P.-Ladányig ki van építve, s Debrecen—P.-Ladány közötti vonal építését pár hó alatt bevégezhetnék. A hiányzó vonal építését — úgy értesülünk — rövid időn belül megkezdik.

A munkanélküliség okai.

Számtalan kereskedelmi és ipari alkalmazott van munka nélkül. Ennek a szomorú állapotnak érdemes okait keresni, ha pedig keressük, bebizonyul, hogy ebben nagyrészt a kereskedők hazafiatalansága és lelkiismeretlensége a hibás. Oly cikkeket, amelyek tisztességesen állíthatunk ki Magyarországon, külföldön, leginkább Bécsben készítenek, Bécsből hozzák a fénymázt (Fernolenti), Bécsből a folyékony gummit, sőt onnan az élesztőt is, amely utóbbi cikket már a vidéken is igen ügyes kézzel terjesztik.

Vannak a székesfővárosban keztügyárosok, akik a kiszabott keztüket ládászámra szállítják Csehországba, mert így varratásuk néhány fillérrel kevesebbe kerül. A külföldet gyarapítja az Ansichts-kártyák járványa, meg a budapesti látképek is Berlinben készülnek. Előkelőségeink Bécsben, Párisban mosatnak; ruházatukat, pipere-cikkeiket külföldön szerzik be. Így aztán ne csodáljuk, hogy idehaza nincs pénz, mert az mind a külföldre vándorol, ne csodáljuk, hogy a magyar munkásközületlenül pihen a hazai munkás nélkülöz, vagy elkeseredésében tévtanoknak hódol meg, mert hiszen a munkát, a szerzeményt az ő hátrányára a külföld habzsolja el. Egy kis hazafisággal egy kis lelkiismeretességgel nagyot lendíthetnénk a visszas állapoton, csak a közönség követelje a hazai iparcikket, a magyar kereskedő pedig úgy bojkottálja a külföldöt amint a külföld szereti bojkottálni a magyar árucikket.

A házasságról.

A szürke statisztikusok a legrozsásabb témától: a házasságtól sem idegenkednek. Hónapról-hónapra hűségesen beszámolnak arról, hány boldog halandó evezett bele a törvényes páros élet révébe s ezeket a számokat hívják közönségesen „rózsaszínű számok”-nak. Ma ez év február hónapjáról szóló rózsaszínű számokat kaptuk meg s ezek a következő érdekes adatokat szolgáltatják: Februárban a magyar birodalomban 32,502 házasságot kötöttek, ebből a számból Horvát-Szlavonországra 4340 házasság esik. A tavalyi február hónapban Hymen istensége 33,200 párt egyesített. A 28,152 házasságkötésből aránylagosan a legnagyobb rész Erdélyre esik, a legkisebb a Duna-Tisza közre.

A vármegék közül aránylag Beszterce-Naszód megyében kötöttek a legtöbb házasságot, a legkevesebbet Békés megyében. Városaink közül a házasságkötések számaránya tekintetében Szeged az első, ahol 208 házasságot kötöttek, míg az utolsó helyet 22 házasságkötéssel Fiume foglalja el. Érdekes a vegyesházasságokról szóló statisztika is. Magyarországon februárban 2662 vegyesházasságot kötöttek. A keresztény-zsidó házasságok száma 29, ebből 14 esetben keresztény nőlegény vett el zsidó leányt, 15 esetben pedig keresztény leány lépett zsidó nőlegénnyel házasságra.

A 29 keresztény-zsidó házasság közül 12 esetben jött létre meggyezés, 9 esetben a keresztény s 3 esetben az izraelita vallás javára.

Új egyesület városunkban.

A „Szállodások, vendéglősök, kávéosok, pincérek és kávésegedek orsz., nyugdíj-egyesülete” ma éjjel tartotta meg alakuló közgyűlését az Angol királynő szállodában Lendlbauer Kálmán vendéglős elnöke alatt. A közgyűlésen számos vendéglős és pincér jelent meg, kiknek üdvözlése után az elnök Vetessy Belát kérte fel a tárgyalások megindítására.

Vetessy Béla tartalmas beszédben vázolta az 1898-ban Debrecenben tartott nyugdíjgyűlési közgyűlés történetét, határozatait, melyek Debrecen város szakiparosainak a nyugdíjgyűlési választmány megalakítását erkölcsi kötelességévé teszi. Utána F. Kiss Lajos szerkesztő és az egyesület budapesti titkára nagy tetszéssel fogadott beszédben fejtegette az egyesület humanus célját, életképességet felhívva a jelenlévőket, hogy iratkozzanak a tagok sorába.

E felhívásnak többen eleget is tettek és belépési díjaikat nyomban be is fizették. A tisztikar megalakítása levén napirenden a közgyűlés egyhangulag és nagy lelkesedéssel Lendlbauer Kálmánt választotta meg elnöknek. Alelnök lett Kiss Adolf az Emke kávéház tulajdonosa, pénztáros Privitz József, titkár Vetessy Mihály.

Az ellenőrzési teendők elvégzését a közgyűlés az elnöki teendők körébe utalta. Végül a közgyűlés Hauer Bertalan szállodást a választmány díszelnökének választotta meg és — Bokros Károly elnökhöz üdvözlő táviratot küldött.

Halálra ítélt rablógyilkos.

Tavaly november hónapjában kétszeres rablógyilkosságot követtek el Szentesen. Katona György baltával agyonütötte Göbölös Róza és Faragó Pálné öreg kofaszonyokat, azután kirabolta őket. A gyilkos a két holttestet elásta az udvaron, de a kutyák borzalmas vonítással kaparni kezdték a helyet, mire a szomszédok fölésták a két halottat s így csakhamar kiszült a gonosz tett. A szegedi esküdtészek ma, mint tudósítónk jelenti, egyhangú verdiktrel kétszeres rablógyilkosságban találta bűnösnek Katona Györgyöt, a kit a bíróság halálra ítélt. A tárgyaláson a bíróság elnöke Pókay volt, a vádat Winkler István kir. ügyész képviselte, a vadlottat Reininger Jakab dr. védte. — Katona, aki most harminchat esztendősen halálra sápadtan hallgatta az ítéletet, melyet tegnap este 10 órakor hirdettek ki.

Robbanás a szobában.

Mukics István szabadkai városi képviselőt — mint ottani tudósítónk jelenti — az este szerencsétlenség érte. A lámpája szétrobbant s az égő petroleum ráömlött a ruhájára. Közben nem volt segítség s a szerencsétlen ember annyira összeégett, hogy belehalt a sebeibe.

Egy katona rablótámadása.

Vakmerő rablótámadást kísérelt meg az éjszaka a Péterfia utcán Szilágyi Antal közhonvéd Kiss Péter facér pincérral egyetértve. Az előttük haladó Bacsi János nevű

polgárembert a pincér hátulról megrohanta s a földre teperte, majd Szilágyi kirántotta oldalfegyverét s a megtámadott ember mellének szegezte.

— Pénzt, vagy meghalsz! Kiáltotta fenyegetőleg.

A megtámadott halálra rémülten nyújtotta át 4 koronát tartalmazó pénztárcáját, majd mikor támadói futni kezdtek a zsákmánnyal, torkaszakadtából kezdett el rendőrért kiáltani. Egy őrző el is fogta a vakmerő rablót. A pincért felkísérték a bűnügyi osztályhoz, míg a bűnös katonát átadták illetékes hatóságának.

Burháboru egy kávéházban.

Egy helybeli és nem igen magas színvonalon álló kávéházban az elmúlt éjszaka a burok nagy vereséget szenvedtek. A csata lefolyását egy haretéri tudósító így adta elő:

Ejfel után járt az idő, midőn két rejtélyes alak jelent meg annál az asztalnál, ahol két nyájas férfi kártyáztatott. A kölesőnös bemutatkozás után a két jövevény is ajánkozott egy kis szórakozásra. Természetesen, hogy örömmel fogadták, mert hiszen négyesben szép a ferbl. Egyelőre a két nyájas férfi nyert, míg a két idegen veszített.

— Mi erősek vagyunk, mint a burok. Minket nem győz le az anglus — mondják elbizakodva.

Igy aztán elneveztek egymást burnak, illetőleg angolnak.

Par óra múlva fordult a kocka. Az angolok veszedelmesen kezdtek előre nyomulni. A burok „vakarózni” kezdtek. Az ezüst bányák már mind angolok kezében voltak. Vegre is az érték papírra került a sor. Az is elfogyott. De a burok nem hagyták magukat. A kávéssal kötöttek angol modra 3 percentes hitelt, de mire hajnal fele jár az idő, az utolsó bur lider is kapitulált az angolok előtt. Mikor aztán a jól lakott angolok látták, hogy Transzval teljesen fej van du va, az angol himnuszt fűtyörészve kerekelt oldottak. A burok azonban, kiknek nagy summába került a háboru, a rendőrség intervencióját fogják kérni.

Didergő golyák.

B-Ujvárosról írják: Megtelik viraggal a kertéske, golya, fecske erkezték. A márciusi meleg napok fuvallatát megerezték a golyák a messze tavolban s utra keltek nyári tanyájuk, az ismeretes vidékek fele, régi fészük telkeresésére. De haj, egyszerre lehült a leg, dermesztő szel keletkezett, a mi jeges hideg lehetett fenn a magasból, ahol megszületik a vízpárából a hóhely, talán meg fagyosabb, mint lent a föld közelében. Vidékünkön tegnapelőtt delután és éjjel csapatokban szállt le a golya, a kertekben, a rétekre és legelőkre, faradtan, kimerülten a nagy uttól és a hidegtől. Metsző szel süvöltött a tajon s e közlen hullott a hó is.

Golyamadár meghuzódott a vakondtúrás tetején, eldugta fejét a szárnya alá s úgy latszott, hogy az éhségnél is fajdalmasabb a fazasa. Másnap aztán kisütött az áldott nap, a golyák szétoszlottak a réteken s láthatóan nagy ebédet esaptak a hóolvadásból hatramaradt ideiglenes tőcsakban s aztán kóvályogva a légben, ismét csapatba gyűltek össze s nagy köröket kanyarítva tovább utaztak, — arra felé, ahol várja fészük megbántatlan. Vajjon hányan maradtak oda, örökre!

Márciusi sör egy pohár 8 kr. a Dreher sörcsarnokbn naponta frissen csapoltatik.

Általános elismerik

ugy nálunk, mint külföldön, hogy a Mauthner-féle gazdasági és kerti magvak, gyakran háromszor akkora termést adnak, mint sok másféle magvak. — Különösen impregnált csillagjegyű répamagvai ritkítják párjukat és össze nem tévesztendők más utánzott hasonló védjegyű, de nem impregnált répamagvakkal. A Mauthner-féle magok tehát felülmulhatatlanok és gazdáink csak helyesen cselekszenek, ha magszikőségüket mindig Mauthner-féle magokkal fedezik.

Az elkobzott kutyabőr.

Bpest, ápr. 10.

Nemes ember volt, gavallér volt és kasszát rabolt. Rabolt azért, mert biztosnak vette, hogy sohase tudódik ki s mert fel se tetelezte, hogy őt, az ősnemest, a snájdig katonatisztet vádolni merik majd. Hitte, hogy ez esetben sem derít ki majd semmit a vizsgálat, vagy a legrosszabb esetben reákennek valamit egyik s másik kutyamosóra vagy számvívó altisztre.

Amikor azonban a turpisság nem sült el s reabizonyult a gazság a gavallérra, megmozdult Magyarország minden gavalléja, a nemzeti kaszinó ebédlőjétől a kutyabagosi utbiztosig s mindenki hihetetlenül hihetlenebb mentőméseket talált ki s próbálta mindenféle módon a gavallért megmenteni, mint Papp Béla rablógyilkosságánál, ugy itt is megmozdult mindenki a nemes gavallér megmentésére. Kijelentettek, hogy lehetetlen, hogy egy nemes gavallér ép emyire megfélekedezzen magáról.

Talán rossz hiszeműen nézem a magyar uri gavallérok életét, de én őket sok mindeure képeseknek tartom, ebben az országban, a hol a gavallérság elegendő kvalifikáció a nagy karrierhez, a hol nem kell ész, csak összeköttetés, a hol a pezsgő és dárídók elérhetése csak vakmerő kalandok kellene. Ezek a kalandok szegény emberrel a tolonházba, az uri népnél a kaszinókba segítik be az embert. Odabent aztán felvethatja kalandjait, míg egyszerre csak azon vesszük észre magunkat, hogy közeletűnek egy újabb vezető faktora van.

És ünnepeljük őt, a gavallért, a tiszta kezű dzseatemant. Ha pedig nagy ritkán az ilyen kis kaland nem sikerül, hát akkor — talán még be is esukják, talán fel is akasztják az uribetyárt, épen ugy, mint a közönséges kapebetyárt. Ezekről a jól ruházott, uri modoru, kocsikázó gavallérokról az ördög se tudja, hogy miből költenek oly sokat, hol van a forrásuk, melyből oly pazarul meritenek. S még sem meri senki megkérdeni, hogy mi a becsületes kenyérkereső foglalkozásuk. De ha ugy titokban valaki valami tervet tenne eléjük, s azt mondaná, menjünk betörni, gyilkolni, rabolni, nem fognak rajtaesipni, akkor azok a gavallérok megvizsgálják a tervet, s ha

eléggé jövedelmező vállalkozásnak tartják és a felfedezés kizártnak látszik, — akkor gyorsan végre is hajtják a legképtelenebb guzságot is.

A tett után nyomban a legerélyesebben tiltakozik minden vád ellen. S fegyverrel kezében megfenyegeti azt, ki az életét, kalandjait ugyan elég gavallérinak, de nem elég korrektnek merészelné tartani.

A katonaság a tisztnek „nemes és gavalléri” voltára, ugy látszik még ad valamit, mert a katonai bíróság akkor, mikor Dióssy főhadnagyot elítelte, őt nemességétől megfosztottnak jelentette ki.

Mikor regisztrálták a lapok az esetet műfelháborodás vett rajtuk erőt. Tiltakoztak ellene, hogy a nemességét Dióssy „ur”-tól elvegyék. A müdüh, mindenféle közjogi, s ki tudja miféle sérelmeket konstataált s bizonyan megörökönyödött, hogy valakitől már egy kis kasszarablásért is el lehessen venni annak gavalléri voltát, a nemességet.

Mi is tiltakozunk a nemesség elvonásáért, tiltakozunk pedig a derek és tisztességes polgárság millióinak nevében. Tiltakozunk s nem ismerjük el a katonai bíróság ama jogát, hogy szemenszedett nemes, gavallér gazember urakat akkor, mikor gazságuk bebizonyul, a nemesség nélküli tisztos polgári osztály csoportjába besorozzanak, és hogy egy „gavallért” annyira kitüntessenek, hogy velünk egyetemben a nem nemes osztályhoz számítsák.

Kiss Gerő.

IRODALOM.

A Vasárnapi Újság

április 7-iki száma 20 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Husvet” (képpel: Jantyik Mátyás, Goró Lajos és Wolff Károly rajzaival) Mohorai Pálról. — Költemények: „Mária” Szabolejka Mihálytól. „Az igazság.” Imrik Pétertől — Regénytár: „Mulik a délibáb.” Elbeszélés. Irta Barsony István. (Neogrady Antal rajzaival.) — „Hires szerelmesek: Enghien herceg és Rohan hercegnő” (képpel). — „Bajza József leveleiből.” — „Nagyheti zarándoklások a közép korban.” — „A reklám nagymestere (Barnum) Budapesten.” — „A Jezus-érmekekről” (képpel) Maszák Hugótól. — „Az alagi löversenyekről.” (Goró Lajos rajzaival.) — „Köpusztító fergek.” — „Gizella Augusztina főhercegnő halála” (arcképpel). — „A Thököly-vár Késmárbon” (képpel). — „Petőfi Szalkszentmártonban.” Ferenczi Zoltántól. — „A Petőfi család Kis-Körösön.” Szalay i.-től. — „Pobjedonosyew” (az orosz szent sinodus prokurátorának arcképevel.) — Egy khinai milliomos”. — „Párisi divatlevél” (divatképpel). — „A vasuti alkalmazottak színvaksága.” — Irodalom és Művészet, Közüntézetek és Egyletek, Sakkjáték, Keptársány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedévre 4 kor., a „Politikai Újdonságok”-kal és „Világkrónika”-val együtt 6 kor. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt meorendelhető a „Népes Néplap”, legolesőbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

A hamis pénz.

április 10.

A kis falucska lakói ember emlékezett óta csendesen élték le földi életüket. Semmi meg nem zavarta a falu békéjét és nyugalmát. A falunak sem emlékei sem hírneves szülőttei nincsenek. Így tehát sem emlékünne el, sem bankettet nem kellett hogy rendezzenek.

Am egyszer, egy csendes vasárnapi delután, mintha valami lázas mozgalom riasztotta volna fel az embereknek a kedélyét. Csoportokba verődve állottak a község háza előtt, a templom udvaron. A férfiak okosságát nem mutató arcán, az aszonyok gesztusain feltétlenül lehetett látni, hogy valami nagydolog foglalkoztatja a kedélyeket.

Mint a legokosabb ember: az iskolamester magyarázta meg az egybegyűlteknél, hogy miben is áll a szomorú helyzet. Egy hamis pénzdarab került a községbe! S mivel a községből ritkán visznek ki pénzt, s még ritkábban hoznak be s a pénz csak egymás közt járja útját: nem lehet remény, hogy a pénztől megújeneküljenek.

Hiszen már is olyan jól ismert jóság, hogy a világtól elmaradt embernek tartják a faluban, a ki még nem látta a ritkaságot.

Delután a hamis pénz ügyében a falu gyűlést tartott, a melyen végre napvilágra került a sors üldözött pénzdarab. — Szép, kifejtett testalkatú két koronás volt, sem kápiát fehér színe, sem kellemes hangja nem következett arra, hogy ő csak betolakodó a nemes családja. A gyűlésen különböző tervet merültek fel.

A jegyző például indítványozta, hogy küldessék el az államnak. De a bírónak több esze lévén s a többiek is tudták, hogy legteljebbet az állam kiveti adóba s így a terv nem sikerült. A tisztelotes azt ajánlotta, hogy osszák fel a kárt egymás között s váltsák be a pénzt. Az arcait pedig az Ezüstkővív cégétől hozassanak valami italfélt. Bár a terv igen tetszetős volt, ezt sem fogadhattak el, mert az említett cég hitelbe nem akarta beváltani a pénzt. Végre rájöttek az okos, célhoz vezető eszmére, be kell esapni vele valakit!

Oda adták a vendéglősnek, mint egyetlennek, a ki idegen emberek között fogat pénzt. Hogy adja oda az első becsapható ügynöknek.

Az alkalom nem késelt. Megérkezett az aratás s az aratással az első, gépben utazó zsentlmén! A vendéglős kaján örömmel várta a fizetés pillanatát.

Egy heti különböző helyen történt kiodobás után a zsentlmén indulni készült. A vendéglős úgy írta fel a számlát, hogy minden valószínűség szerint egy ötförintosból adhasson vissza. És a esel sikerült. — A zsentlmén birtokosa lett a hamis pénznek.

Igen ám, de az utolsó pillanatban az ispan urnak eszébe jutott, hogy mégis rendel egy konkolyozót; s hívatta az ügynököt. Az oda is ment s az alkudozással eltelt az idő, hogy a vendéglősben volt kénytelen ebédelni és vacsorálni. A vasutrol majdnem lekéselt vacsora után, hát gyorsan hívatta a vendéglőst, hogy fizetni akar.

Az egész számla valami egy korona 80 fillért tett ki. A zsentlmén zsebébe nyulva ledob az asztalra egy öt koronást: — „A többit, ami visszajárna, tartsa meg.”

A vendéglős boldogan teszi el a pénzt. S mikor elment a gép ur, jóleső mosolylyal veszi kezébe s mit lát: visszakarta a hamis pénzt!

CSARNOK.

A ki nem a szivére hallgat.

Társadalmi regény.

A „Debreczen” számára írta: **Vajda József.**

Folytatás.

Nemtelen bosszu. (30)

„Oh köszönöm, csak ezt vártam, de nem mertem bocsánatot kérni, féltem, hogy szemem közé vágja előbbi életemet, melyre emlékezni sem szeretek már. Higgye el barátom, én megutáltam azt az életet, borzadok már tőle. És ezt Önnek köszönhetem, aki Hídeghkutyt és engem oly szigorúan elítélt s oly bátran kérdésre vont, Nem akarom dicsérni, hízegőnek se tartom de csodáltam tisztá, puritán jellemét s ez ábrándított ki.”

„En csak kötelességemet teljesítettem, mikor Ottiliának pártját fogtam. Férje elhagyta, nekem tehát jogom volt hozzá. Most pedig vezessen el kérem e szomorú helyről, hogy lakásomra találjak. Eltévedtem s úgy támadott meg az az elvetemült ember hátulról.”

„Szívesen elvezetem barátom, de ígérje meg, hogy Ottiliánál is bocsánatot eszközöl számomra. Nem akarok vele találkozni, nem bírnám ki tekintetét. Ettől a gyilkostól már nincs mit félniök, nem mer ő többé mutatkozni. Fél késemtől. Hitvány ember, gyáva gyilkos! Most is csodálom merészségét, de hisz' alattomban támadott, pedig megtiltottam . . . megígertem . . . ej, szót sem érdemel. Menjünk barátom.”

„Most már mindent értek, rajta leszek, hogy Ottília ne haragudjék. Nem is szölok neki semmit, ne tudjon e kalandról, de a bocsánat kész lesz. Hisz' ön figyelmeztette levelben Avignonból . . .”

„Menjünk már, mert esni kezd.”
Es némán, szólanul haladtak végig az ismeretlen, sötét utcákon, mindketten gondolataikban elmerülve. Anyag volt bőven, lehetett gondolkozni, de azért mindketten a történetek felett kontempláltak.

Gerő csodálta ezt a leányt, a ki amilyen könnyű véru, romlott erkölcsű volt az előtt, oly önfeledő s hibáit őszintén bánó most.

Zephirina még jobban csodálta Gerőt, vagy talán több is volt már az a csodálatnál, több volt az az egyszerű bámulatnál; kezdett szerelmes lenni, de még gondolni is alig mert rá. Kezdett „igazán” érezni, szíve igaz tüztől kezdett átmelegedni.

Hiszen eddigi érzelve csak önámítás és szükségszerű képmutatás volt; ideálja az volt, akinél aranyakat látott s a ki pompás vacsorákat fizetett neki, most kezdte életében először érezni azt a gyöngéd hatást, mely a szívből ki és átjárja az ember testet-lelkét.

„Ez az jól esett neki, mert új volt és igaz . . .”
Ez a leány kezdett nemesen gondolkodni és nemesen érezni és mindennek Gerő volt a rugója.

„Itt vagyunk barátom, most már elválhatunk. Jó éjszakát . . . nekem talán nem lesz . . . engesztelje meg Ottiliát, és aztán felejtse el! . . . En itt maradok, Önök elmennek, könnyű lesz felejténi.”

Szólt és mielőtt Gerő még egyszer megköszönhetne volna nemes közbelépését, mielőtt kezett fogva vele még egyszer bele tekinthetett volna abba a csodálatos szempárba: eltűnt a sötét éjben.

Sebzett szívvel, — bánatos lemondással!

(Folyt. köv.)

Nyilttér.

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin beregm uradalomból.

Dr. Kéty, dr. Bókay, dt. Widerhoffer tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján, kitűnő sikerrel ajánlatik

A Szolyvai gyógyforrás

köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál, vesebajoknál, cukorbetegség, húgyhomok, epekö, a torok és tüdőszervek bántalmánál, étvágytalanság és gyomor betegedésnél.

Kitűnő asztali víz.

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

Faj tiszta, jól telet

összel szedett, háromszor permetezett kövidinka, kadarka és olasz rizling, sima Szőlővessző eladó **Benyáts Emilnél** Tiza palota

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajduságpedrő” használata által. Egydoboz 40 fillér. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Tanonez felvétetik.

Czím a kiadóhivatalban.

Eredeti amerikai

planet kucorica kapák és mindenféle gazdasági gépek Klein Jakob gépraktárában Piacz u. 26., a nagytőzsdé udvarán a legjutányosabb árban előnyös feltételek mellett kaphatók. — Ugyanott használt vetőgépek is. Ócska vas és fémek a legmagasabb árban vétetnek

Előnyösen ismert

kitűnő gyártmányu

stiriai lódent

divat kelméket; fekete és kék kelméket tartós minőségben, férfi öltönyökre szállít

Kastner és Öhler cég

posztó osztálya, Grác.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

Nagy: Mondd csak kérlek Balog, vettél magadnak már osztálysorsjegyet?
Balog: Még nem, mert nem tudom, melyik a legszerencsésebb főáruda?
Nagy: A legszerencsésebb főáruda

BIHARI EDE

Budapest, Városház-u. 14.

Gondold csak kedves barátom, minő szerencsés ember, rövid idő alatt már kétszer nyerték nála a jutalomdíjat!

Balog: Mi az a „jutalomdíj“?

Nagy: Jutalomdíj, barátom az a legnagyobb nyeresemény

600.000

korona. Én ebben a főárudában játszom és mondhatom, hogy nagyszerűen szolgálnak ki, a húzás után azonnal lakásomon van a húzási jegyzék.

Balog: Mi az ára az első osztályú sorsjegyeknek?

Nagy: $\frac{1}{4}$ sorsjegy 12.— kor. $\frac{1}{2}$ sorsjegy 6.— kor. $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3.— k. $\frac{1}{4}$ sorsjegy 1.50 k.

Balog: De hogyan rendeljem meg a sorsjegyet?

Nagy: Veszél egy 2kros levelezőlapot, kiválasztol az alábbi számok közül egyet vagy többet és megírod, hogy küldjék utánvétellel a címre. Ha a pénzt postaltalványon előre beküldöd, elegendő, ha a szelvényre ráírod a címet és a számot, a melyet kiválasztottál.

Balog: Ez nagyon egyszerű és nem is drága!

Nagy: De ne várj soká és rendeld azonnal!

Balog: Akkor sietek, azonnal írok és rendelek egy szerencseszámot

BIHARI EDE

főelárúsnál.

Budapest, Városház u. 14.

Számjegyzék:

28727 $\frac{1}{4}$	28632 $\frac{1}{4}$	23524 $\frac{1}{4}$	53413 $\frac{1}{8}$	98411 $\frac{1}{2}$
25810 $\frac{1}{2}$	82336 $\frac{1}{4}$	34207 $\frac{1}{8}$	80501 $\frac{1}{2}$	78013 $\frac{1}{8}$
57858 $\frac{1}{4}$	43227 $\frac{1}{2}$	14231 $\frac{1}{2}$	69663 $\frac{1}{6}$	80507 $\frac{1}{4}$

Meghívás.

A debreczeni

kerületi betegsegélyző pénztár

1. év április hó 14-én, d. e. 10 órakor

Hajdumegye székházának nagytermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a közgyűlési kiküldöttek tisztelettel meghívottak.

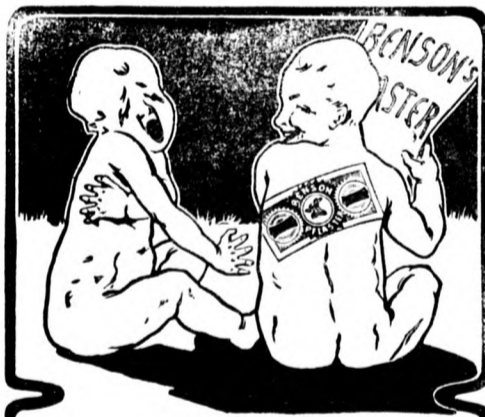
Tárgyak:

1. Az igazgatóság pénztári jelentése és a számadások előterjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentése és a felmentvény iránti határozat.
3. A felügyelő bizottság — és
4. A választott bíróság megválasztása.

Debreczen, 1901. április 2.

Az igazgatóság.

Netaláni indítványok a közgyűlés előtt 8 nappal az elnökségnek írásban nyújtandók be.

Seabury és Johnson-fele

BENSON - TAPASZ

A leghatásosabb az összes tapaszok között.

Rheuma és a hülés minden következményei ellen.

Kapható minden gyógyszerárban.

Louis Ritz & Co., Hamburg,

Holzbrücke 7-11.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

Czement

sajtolt téglá, sárga és piros
elszigetelő lemez
gipsz.

Legolcsóbb bevásárlási forrás
legnagyobb raktár.

A beocsini cementgyár
a kőbányai gőztéglagyár
az egeresi gipszgyár
egyedüli képviselője

STEGMÜLLER ÁRPÁD

Kölcsei-u. 3.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek. — Telefon 255.

Tavaszi idény ujdonságok.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni; hogy a tavaszi és nyári idényre a legszébb ujdonságok bel és külföldi szövetekben megérkeztek s így

férfi szabó műhelyemben

saját felügyeletem alatt a legmodernebb szabás szerinti

férfi ruhák

a legújabb divatu szövetekből igen mérsékelt árak mellett készíttetnek.

Üzlethelyiség: Széchenyi utca, a Kunz József és Társa céggel szemben.

Tisztelettel

Steier Gyula

férfi szabó.

Lukács Vilmos

építési anyagok és gazdasági cikkek raktára, tetőfedő és aszfalt vállalkozó

DEBRECZEN; Hatvan-utca 5.

A tavaszi építkezések beálltával ajánl:

Ia PORTLAND CZEMENTET.

Ia ROMÁN CZEMENTET a beocsini cementgyári Unio gyártmányát nagyban és kicsinyben.

ASZFALT ELSZIGETELŐ LEMEZEK alapfalak elszigetelésére.

ASZFALT KÖPFEDÉLLEMEZ (kátrány lemez), KÁTRÁNYMENTES VALÓDI SZAGTALAN ASZFALT LEMEZEK tetők befedésére.

KARBOLINEUMOT TINCTURÁLT VIZMENTES KÖSZENKÁTRÁNYT fa mázolására.

CZEMENT és KERAMIT LAPOKAT. KÖAGYAGCSÖVEKET legjutányosabb árak mellett.

Mindennemű szakbavágó munkák kivételére, nedves falak szárítására vállalkozik.